

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2019-4-089
Karar Sayısı : 20-13/167-86
Karar Tarihi : 05.03.2020

(Muafiyet)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,

B. RAPORTÖRLER : Fatma ATAÇ, Mehmet Yavuz GÜNER, Enes YASAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Borusan Otomotiv Pazarlama ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Gazi Umurpaşa Sokak Bimar Plaza No:38/7
Balmumcu- Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Borusan Otomotiv Pazarlama ve Tic. A.Ş. ile Jaguar ve Land Rover markalı motorlu taşıtların yetkili servisleri arasında imzalanmak üzere hazırlanan niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına dayalı yetkili servis sözleşmesine muafiyet tanınması talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 31.12.2019 tarih ve 9199 sayılı giren bildirim üzerine düzenlenen 26.02.2020 tarih ve 2019-4-089/MM sayılı Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Borusan Otomotiv Pazarlama ve Tic. A.Ş. (BORUSAN OTOMOTİV) ile Jaguar ve Land Rover markalı motorlu taşıtların yetkili servisleri arasında imzalanmak üzere hazırlanan niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına dayalı yetkili servis sözleşmelerinin (SÖZLEŞME)¹ 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında dikey sınırlamalar içerdiği; bahsi geçen sözleşmelerin 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2017/3 sayılı Tebliğ) kapsamında olduğundan bahisle söz konusu sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlandığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Teşebbüs: Borusan Otomotiv Pazarlama ve Tic. A.Ş. (BORUSAN OTOMOTİV)

- (4) Borusan Holding ve Giwa Holding ortaklığı altında yer alan BORUSAN OTOMOTİV, 2009 yılında aynı ekonomik bütünlük ve kontrol yapısındaki Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş.'den kısmi bölünme suretiyle kurulmuştur. BORUSAN OTOMOTİV, Jaguar ve Land Rover markalı yeni kara nakil vasıtalarının, yedek parçaların ve aksesuarların ithalatı, toptan alımı ve satışı ile onarım ve bakımı için servis ve satış istasyonları kurmak ve işletmek faaliyetleri ile iştigal etmektedir.

¹ Jaguar ve Land Rover markalarının yetkili servisleriyle imzalanmak üzere hazırlanan sözleşmeler her iki marka için de aynı hükümleri ihtiva ettiğinden açıklamalar her iki sözleşme açısından da geçerlidir.

- (5) Borusan Holding, 1972 yılında tüm Borusan şirketlerinin tek bir çatı altına toplanması ile faaliyete başlamıştır. Çelik, otomotiv, lojistik ve enerji gibi çeşitli sektörlerde faaliyet göstermektedir.

G.2. İlgili Pazar

- (6) Dosya konusu bildirim, Jaguar ve Land Rover markalı araçlara ilişkin satış sonrası hizmetleri konu almaktadır. BORUSAN OTOMOTİV tarafından sunulan satış sonrası hizmetler, yedek parçaların dağıtımı ile bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasından oluşmaktadır. Satış sonrası hizmetler, belirli bir marka motorlu taşıtın satın alınmasının ardından ihtiyaç duyulan ve o marka özelinde alınması gereken hizmetlerdir. Bu nedenle, söz konusu hizmetler bakımından ilgili ürün pazarı tanımı marka bazında yapılmaktadır. Dosya konusu SÖZLEŞME açısından hafif ticari-binek araç ayrımı yapılmasına gerek duyulmamıştır. Dolayısıyla ilgili ürün pazarları; "Jaguar marka araçların bakım ve onarım hizmetleri pazarı", "Land Rover marka araçların bakım ve onarım hizmetleri pazarı" ve "Jaguar marka araçların yedek parça pazarı", "Land Rover marka araçların yedek parça pazarı" olarak tanımlanmıştır.
- (7) BORUSAN OTOMOTİV ile Jaguar ve Land Rover yetkili servisleri arasında imzalanması planlanan sözleşmelerin yalnızca Türkiye'deki satış sonrası hizmetlere ilişkin olması ve satış sonrası hizmetlere yönelik dağıtım ağı yapılanmasının tüm Türkiye'de uygulanacak olması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.3. Değerlendirme

G.3.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (8) SÖZLEŞME'de, bakım onarım hizmetleri ile yedek parça pazarlarında nicel seçici dağıtım sistemine geçilmesi öngörülmektedir. Nicel seçici dağıtım sistemi; asgari ya da azami satış miktarı şartı ya da satıcıların sayısının doğrudan tespit edilmesi gibi doğrudan satıcıların sayısını sınırlayan birtakım kriterlerin kullanıldığı bir sistemi ifade etmektedir. Dolayısıyla satıcıların potansiyel sayısını doğrudan sınırlayan birtakım kriterleri içeren SÖZLEŞME, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındadır.

G.3.2. 2017/3 sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirme

- (9) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde yer alan "*Bu Tebliğ, yeni motorlu taşıtların alımı, satımı veya yeniden satımı; motorlu taşıtların yedek parçalarının alımı, satımı veya yeniden satımı ve motorlu taşıtlara yönelik bakım ve onarım hizmetlerinin sağlanması konulu dikey anlaşmaların, dikey sınırlamalar içermeleri halinde, bu Tebliğde düzenlenen koşullara uymak kaydıyla, 4054 sayılı Kanunun 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmalarını kapsar.*" düzenlemesi çerçevesinde bildirim konu SÖZLEŞME'nin anılan Tebliğ kapsamında olduğu anlaşılmıştır.
- (10) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi, grup muafiyetinin uygulanması için anlaşmaların uyması gereken genel koşulları belirlemektedir. Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasında;
- "Bu Tebliğ ile sağlanan muafiyet, nicel seçici dağıtımı ve münhasır dağıtımı konu alan anlaşmalar bakımından;*
- a) Taşıt sağlayıcısının motorlu taşıt sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u aşmaması,*
- b) Taşıt veya yedek parça sağlayıcısının yedek parça sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u aşmaması,*

c) Taşıt sağlayıcısının bakım ve onarım hizmeti sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u aşmaması,

ç) Bakım ve onarım zincirleri bakımından ağ kurucusu teşebbüsün bakım ve onarım pazarındaki pazar payının %30'u aşmaması,

durumunda uygulanır.”

hükmüne yer verilmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre ise nitel seçici dağıtım sistemi öngören anlaşmalar bakımından pazar payı eşiği bulunmamaktadır. Buna göre Tebliğ kapsamına giren herhangi bir anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanabilmesi için gerekli olan önkoşulun pazar payı eşiklerine bağlı olarak uygun dağıtım sisteminin benimsenmesi olduğu anlaşılmaktadır.

- (11) Bildirime göre, BORUSAN OTOMOTİV bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça pazarlarında nicel seçici dağıtım sistemini benimsemeyi planlamaktadır. Bildirim Formunda TÜİK verilerine dayalı olarak elde edildiği belirtilen BORUSAN OTOMOTİV'in Jaguar ve Land Rover marka araçların satış sonrası bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça pazarlarındaki 2018 yılı pazar payları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Tablo 1: BORUSAN OTOMOTİV'in Markalar Bazında 2018 Yılı Pazar Payları (%)

	Bakım ve Onarım Hizmetleri		Yedek Parça	
	JAGUAR	LAND ROVER	JAGUAR	LAND ROVER
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2017	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2018	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

- (12) Tablo 1'de belirtilen pazar payı bilgileri incelendiğinde, BORUSAN OTOMOTİV'in 2018 yılı bakım ve onarım hizmetleri pazarındaki paylarının Jaguar marka araçlar için % (.....), Land Rover marka araçlar için % (.....); 2018 yılı yedek parça pazarındaki pazar paylarının ise Jaguar marka araçlar için % (.....), Land Rover marka araçlar için % (.....) olarak gerçekleştiği görülmektedir. Dolayısıyla Tebliğ'de öngörülen pazar payı eşiklerinin sağlandığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda SÖZLEŞME, Tebliğ'in diğer hükümleri kapsamında değerlendirilmiştir.
- (13) Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan muafiyetin genel şartları ile ilgili diğer hükümler şunlardır:

“Muafiyet sağlayıcı ile dağıtıcı arasında yapılan anlaşmanın;

a) En az beş yıl süreli olması ve anlaşmada yer alacak olan yenilememe isteğini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi veya,

b) Belirsiz bir süre için yapılması halinde feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olması ancak bu sürenin; sağlayıcının anlaşmaya son vermesi durumunda kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya dağıtım sisteminin önemli bir kısmını ya da tamamını yeniden düzenlemesinin zorunlu olması nedeniyle sağlayıcının anlaşmayı sona erdirmesi hallerinde en az bir yıla indirilmesi,

koşullarıyla uygulanır.”

- (14) Bu kapsamda sözleşmelerin 2017/3 sayılı Tebliğ ile öngörülen muafiyetten yararlanabilmeleri için süre koşuluna uygun olarak düzenlenmeleri gerekmektedir. Bildirime konu SÖZLEŞME'nin ilgili hükümlerine bakıldığında “Sözleşme Süresi,

Sözleşme Hükümlerine Aykırılığın Sonuçları ve Fesih" başlıklı 25. maddenin aşağıda yer verildiği şekilde düzenlendiği görülmektedir:

"(.....)."

(15) İlgili hükmün incelenmesinden SÖZLEŞME'nin belirsiz süre için geçerli olmak üzere düzenlendiği ve fesih usulünün Tebliğ'de öngörülen şekilde düzenlendiği anlaşılmaktadır.

(16) 2017/3 sayılı Tebliğ'in "Anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyen sınırlamalar" başlığını taşıyan 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi şu şekildedir:

"Dağıtıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi. Ancak, taraflardan herhangi birinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının veya ağ kurucusu teşebbüsün azami satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesi mümkündür."

(17) SÖZLEŞME'nin "Yeniden Satış Fiyatları" başlıklı 15. maddesi *"(.....)."* şeklindedir. Söz konusu madde hükmünün, tavsiye edilen fiyatın ve azami satış fiyatının belirlenmesi niteliğinde olduğu, bu nedenle 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca SÖZLEŞME'nin grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyen sınırlamalardan olmadığı değerlendirilmektedir.

(18) SÖZLEŞME'nin "Liste D Araçlar" bölümünde yer alan "3.Hariç Bırakılan Araçlar" başlığı altında,

"(.....)."

düzenlemesine yer verilmiş ve belirli araçlar "hariç bırakılan araç" kategorisine alınmıştır. SÖZLEŞME kapsamında distribütörün söz konusu hariç bırakılan araçlar için tüm servis ağına açık olacak şekilde zaman zaman standart ve süreçler belirlemeye karar verebileceği, distribütör ve yetkili servisin anlaşmaları halinde SÖZLEŞME kapsamına bu tür araçları da dahil edebilecekleri öngörülmektedir

(19) Doğrudan satış yöntemiyle özel müşterilere Jaguar Land Rover Limited veya distribütör tarafından tedarik edilen araçların satış sonrası hizmetler bakımından münhasıran distribütöre tahsis edildiği anlaşılmaktadır. Tebliğ'in 6.1. maddesinin (b) bendi çerçevesinde, sağlayıcı tarafından kendisine veya bir başka alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması mümkün olmakla birlikte pasif satışların kısıtlanması SÖZLEŞME'nin grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyebilecektir. Söz konusu SÖZLEŞME hükmüne, devamında yer alan "işbu sözleşme kapsamında yer verilen hiçbir hüküm özel müşterilere Yetkili Servisler tarafından pasif satış yapılması hakkını kısıtlamamaktadır" ifadesiyle açıklık getirilmektedir. Dolayısıyla doğrudan satış yöntemi ile özel müşterilere tedarik edilen araç türleri bakımından pasif satışların kısıtlanmadığı görülmekte ve düzenlemenin 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile uyum içerisinde olduğu değerlendirilmektedir.

(20) Bildirim Formunda SÖZLEŞME'nin "Liste D Araçlar" bölümünde yer alan "3.Hariç Bırakılan Araçlar" hükmü altındaki (b) maddesi kapsamında kısmen veya tamamen elektrikli motora sahip araçların, bu araçlara servis hizmeti uygulanabilmesi için özel ekipman gerektiğinden hariç bırakılan araçlar kategorisine dahil edildiği belirtilmiştir. Bununla birlikte Yetkili Servis Özel Standartları'nı² sağlayan yetkili servislerin bu

² SÖZLEŞME'ye göre Yetkili Servis Özel Standartları, çeşitli zamanlarda distribütör tarafından Portal'da (distribütör ve yetkili servislerin erişebileceği bir internet bazlı bilgi kütüphanesi) yayınlanacak olan ve

araçlara hizmet verebileceği belirtilmektedir. Dolayısıyla elektrikli araçlara özel standartları sağlayan yetkili servislerin hizmet verebildiği, bunun da verilecek hizmetin niteliği gereği olduğu anlaşılmaktadır.

- (21) Ayrıca, küçük hacimlerle üretilmiş özel veya sınırlı modeller ile sipariş üzerine yapılan modellerin hariç bırakılan araçlar kategorisine dahil edilmesinin nedeninin ise bu araçların hâlihazırda BORUSAN OTOMOTİV tarafından Türkiye pazarına çok sınırlı sayıda sunulmuş olması ve araçlara müdahale için bir kısım teknik bilgi vb. unsurun gerekmesi olduğu belirtilmiştir. Söz konusu araçlara yönelik verilecek hizmetin niteliği gereği sağlayıcı tarafından kriterler getirilmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte SÖZLEŞME'nin "4. Model Çeşitliliğinin Genişletilmesi" başlığı altında distribütör tarafından aksi belirtilinceye kadar yetkili servislerin bu araçlara hizmet verebileceği anlaşılmaktadır.
- (22) Bu bilgiler ışığında, SÖZLEŞME'nin "Liste D Araçlar" bölümünde yer alan "3.Hariç Bırakılan Araçlar" maddesi kapsamında sağlayıcının münhasıran hizmet vereceği müşteri grubu için aktif satışların kısıtlanmasının öngörüldüğü, hüküm kapsamında belirtilen diğer araçlar için de hizmetin niteliği gereği bazı kriterlerin getirildiği görülmektedir. Seçici dağıtım sistemi kapsamında hariç bırakılan araçlara yönelik özel kriterlerin getirilmesinin mümkün olduğu bununla birlikte yetkili servislerin tüm müşterilere pasif satış hakkının kısıtlanmadığı anlaşılmıştır.
- (23) SÖZLEŞME'nin "Yetkili Servis'in Yükümlülükleri" başlıklı 3. maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında "(.....)." ifadelerine yer verilmiştir. Yukarıda da ifade edildiği üzere bu düzenleme ile BORUSAN OTOMOTİV tarafından tüm servis ağına açık olacak şekilde ilgili araçlara yönelik standartlar getirilmesi ve yetkili servislerin de standartları karşılamak koşuluyla faaliyetlerini gerçekleştirmesi mümkün kılınmıştır. Hariç bırakılan araçlarla ilgili SÖZLEŞME'de yer alan tüm bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde, BORUSAN OTOMOTİV tarafından yetkili servislere yönelik olarak bazı aktif satış kısıtlamaları getirildiği, bununla birlikte yetkili servislerin pasif satış haklarının kısıtlanmadığı görülmektedir. Dolayısıyla SÖZLEŞME'nin belirli araçlar bakımından uygulanmayacağını öngören hükümlerinin 2017/3 sayılı Tebliğin 6. maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri uyarınca SÖZLEŞME'nin grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyen sınırlamaları içermediği kanaatine varılmıştır.
- (24) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesi kapsamında anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyen diğer sınırlamalar (ç) ve (f) bentlerinde yer almaktadır. Bu bentlere göre:

"Seçici dağıtım sisteminde, sistem üyelerinin kendi aralarındaki alım ve satımın engellenmesi."

"Yetkili dağıtıcıların, yetkili servislerin veya yetkili yedek parça dağıtıcılarının, motorlu taşıtların yedek parçalarını, bu parçaları motorlu taşıtların bakım ve onarımında kullanacak olan özel servislere satma serbestisinin kısıtlanması."

anlaşmaları grup muafiyeti kapsamında çıkaracaktır.

- (25) SÖZLEŞME'nin "Yeniden Satıcılara Satışlar" başlıklı 11. maddesinde "(.....)." düzenlemesi yer almaktadır. Söz konusu düzenlemenin 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (f) bentleri uyarınca SÖZLEŞME'nin grup

yetkili servisin uyması gereken ek özel standartları (elektrikli araçlar gibi araç ve ürünlere yönelik özel koşulları) ifade etmektedir.

muafiyetinden yararlanmasını engelleyen sınırlamaları içermeyen değerlendirilmektedir.

- (26) Anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyen sınırlamalar başlığı altında incelenmesi gereken diğer bir husus 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6.1. maddesinin (ğ) bendinde yer almaktadır. Şöyle ki;

"Yetkili dağıtıcının veya yetkili servisin orijinal yedek parçaları ya da eş değer kalitede yedek parçaları kendi tercih ettiği üçüncü bir teşebbüsten satın almasının ve bunları motorlu taşıtların bakım ve onarımı için kullanmasının engellenmesi. Ancak garanti kapsamında yapılan tamir, ücretsiz bakım ve taşıt geri çağırma işlerinde, motorlu taşıt sağlayıcısı kendisinin sağladığı orijinal parçaların kullanımını zorunlu kılabilir."

- (27) SÖZLEŞME'nin "Yetkili Servis'in Yükümlülükleri" başlıklı 3. maddesinin altıncı fıkrasında "(.....)." düzenlemesi yer almaktadır. SÖZLEŞME maddesi kapsamında orijinal parça kullanımının zorunlu tutulduğu haller 2017/3 sayılı Tebliğ ile izin verilenlerle sınırlıdır. Bununla birlikte SÖZLEŞME'nin 3. maddesinin altıncı fıkrasının devamında eşdeğer kalitede parça kullanılması durumunda bu yönde nihai müşterilerin bilgilendirilmesine ilişkin yetkili servise yükümlülük getirildiği görülmekle birlikte, anılan yükümlülüğün 2017/3 sayılı Tebliğ'in Açıklanmasına Dair Kılavuz'da (Kılavuz) yer verilen "yetkili servislere, eşdeğer kalitede yedek parça kullanılması halinde müşteriyi önceden bilgilendirme veya faturada söz konusu parçaların markalarının gösterilmesi yükümlülüğünü getirebilir" açıklaması da dikkate alındığında rekabet yasağı olarak değerlendirilemeyeceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla SÖZLEŞME'de 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ile uyumlu olacak şekilde düzenleme getirildiği görülmektedir.

- (28) Yapılan inceleme çerçevesinde bildirim konu SÖZLEŞME'nin 2017/3 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyet için gerekli genel koşulları taşıdığı ve 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinde sayılan anlaşmayı muafiyet kapsamı dışına çıkaracak kısıtlamaları içermeyen değerlendirilmektedir.

- (29) 2017/3 sayılı Tebliğ'in "Rekabet etmeme yükümlülüğü ve ek tesis yerlerinin açılmasının kısıtlanması" başlıklı 7. maddesi, Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanamayacak olan yükümlülükleri düzenlemektedir. Söz konusu yükümlülükler anlaşmanın geri kalanından ayrılabilirse, sözleşmenin bu yükümlülükler dışında kalan hükümleri muafiyetten yararlanmaya devam etmektedir. 2017/3 sayılı Tebliğ, motorlu taşıtların yedek parçalarının dağıtımını ve bu taşıtlara yönelik bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasını kapsayan satış sonrası faaliyetler bakımından rekabet düzenini bozma potansiyeli taşıyan sorunların bulunduğu ve pazardaki rekabetin tesisi için birtakım düzenlemelere ihtiyaç olduğu sonucundan hareketle bakım onarım hizmetleri ve yedek parça dağıtım faaliyetleri bakımından "çok markalılığı" amaçlamaktadır. Böylece bakım ve onarım veya yedek parçaların dağıtımı ile ilgili olarak getirilebilecek doğrudan veya dolaylı her türlü rekabet etmeme yükümlülüğü Tebliğ'in 7. maddesi ile yasaklanmıştır. Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde bakım ve onarım zincirleri bakımından zincir servislere süresi beş yıla kadar olmak üzere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü saklı kalmak koşuluyla bakım ve onarım hizmetlerinin sağlanması bakımından; alıcıya anlaşmanın süresi içinde getirilen her türlü rekabet etmeme yükümlülüğü ile alıcıya anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak getirilen her türlü rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanamayacak uygulamalar arasında sayılmıştır. Ayrıca rekabet etmeme yükümlülüğü Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle

rekabet eden malları veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını veya yeniden satmasını engelleyen doğrudan ya da dolaylı her türlü yükümlülüğü (ayrıca alıcının bir önceki takvim yılındaki alımları esas alınarak, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin yeni motorlu taşıtların satışı pazarında %80'inden, satış sonrası pazarında %30'undan fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın alınmasına yönelik olarak alıcıya doğrudan veya dolaylı biçimde getirilen herhangi bir yükümlülük de rekabet etmeme yükümlülüğü olarak kabul edilir.) olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda aşağıda bildirim konu SÖZLEŞME'nin çok markalılığa yönelik hükümleri incelenmiştir.

- (30) SÖZLEŞME'nin "Yetkili Servisin Yükümlülükleri" başlıklı 3.1. maddesinin (g) bendinde yer alan "(.....)." hükmü çerçevesinde yetkili servisin diğer markalara hizmet vermesi engellenmemektedir. İlgili maddenin (h) bendinde ise: "(.....)." ifadeleri yer almaktadır. Söz konusu düzenleme ile Tebliğ'de öngörülen %30 eşiğine uyum sağlandığı görülmektedir. Bununla birlikte yetkili servislerin istemesi halinde bu eşiğin üzerinde alım yapabilmeleri de mümkündür. Taraflar arasında yıllık alım hedefi doğrultusunda mutabakata varılması halinde aylık alım ve satış hedeflerinin BORUSAN OTOMOTİV tarafından belirlenebileceği düzenlenmiştir. BORUSAN OTOMOTİV tarafından belirlenmesi öngörülen hedefler servisin kendi iradesiyle belirlediği yıllık alım miktarının aylara dağılımına ilişkin olduğundan Tebliğ'e aykırılığın bulunmadığı kanaatine varılmıştır.
- (31) SÖZLEŞME'nin "Üçüncü Taraflar ile Yapılan Anlaşmalar" başlıklı 12. maddesinde: "(.....)." hükmü bulunmaktadır. Bu düzenleme ile yetkili servislerin diğer markalara da hizmet vermesi engellenmemekte ve çok markalılık korunmaktadır. Dolayısıyla 2017/3 sayılı Tebliğ'e aykırılık teşkil etmediği değerlendirilmektedir.
- (32) Sözleşme'nin "Aksesuarlar"a İlişkin Özel Hükümler" başlıklı 31. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; "(.....)." ifadeleri bulunmaktadır. Kılavuz'un 16. paragrafının (h) bendinde "motorlu taşıtın kullanımı için gerekli olmayan, radyo, CD çalar, araç kitiyle GSM tesisatı, yön bulma sistemi veya bagaj rafı gibi aksesuar niteliğindeki ürünler yedek parça olarak kabul edilmemektedir." açıklaması yer almaktadır. Dolayısıyla aksesuarlara ilişkin düzenlemeler 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) kapsamında değerlendirilecektir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesi kapsamında rekabet etmeme yükümlülüğü; "alıcının bir önceki takvim yılındaki alımları esas alınarak, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin %80'inden fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın alınmasına yönelik olarak alıcıya doğrudan veya dolaylı biçimde getirilen herhangi bir yükümlülük" olarak tanımlanmıştır. SÖZLEŞME maddesi kapsamında ise yetkili servislerin aksesuar alımlarının %80'ine kadar olan kısmının BORUSAN OTOMOTİV veya BORUSAN OTOMOTİV'in belirlediği bir teşebbüsten satın alınacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla SÖZLEŞME kapsamında aksesuarlara ilişkin getirilen düzenlemeler 2002/2 sayılı Tebliğ ile uyumludur.
- (33) Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrasında ise yedek parçaların dağıtımı ve/veya bakım ve onarım hizmetleri bakımından, seçici dağıtım sisteminin uygulandığı hallerde ek tesis yerlerinin açılması ile ilgili olarak getirilen doğrudan veya dolaylı yükümlülükler Tebliğ ile tanınan muafiyetin uygulanmayacağı düzenlenmiştir. SÖZLEŞME'nin "Tesis'ler" başlıklı 7. maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında yetkili servisin yetkili servis standartları ve tesis standartlarını karşılamak kaydıyla ek tesis açma hakkına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte madde devamında yetkili servisin ek tesis kullanmak istemesi durumunda söz konusu tesislerin tüm detaylarını distribütöre

bildireceği, bu tesislerin Yetkili Servis Standartları ve Tesis Standartları'na uygun olduğu distribütör tarafından yazılı şekilde teyit edilinceye kadar yetkili servisin bu tesisleri kullanmaya başlayamayacağı belirtilmiştir. Bu hüküm çerçevesinde ek tesis yeri açılmasının, söz konusu tesis yerinin özelliklerinin standartları sağladığının tespit edilmesinden sonra faaliyet göstermesinin mümkün olduğu düzenlenmektedir.

- (34) Bildirim konusu SÖZLEŞME'nin 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde sayılan muafiyetin genel koşullarını taşıması ve 6. maddesinde sayılan anlaşmayı grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran sınırlamaları doğrudan ya da dolaylı olarak içermemesi nedeniyle anılan Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (35) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Borusan Otomotiv Pazarlama ve Tic. A.Ş. ile Jaguar ve Land Rover markalı motorlu taşıtların yetkili servisleri arasında imzalanmak üzere hazırlanan niceliksel seçici dağıtım sistemi esaslarına dayalı yetkili servis sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,
 - Söz konusu sözleşmenin, 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.